

A közvetlen életveszélyt, kritikus kockázatot jelző eredményeket a beazonosításuktól vagy elérhetőségüktől számított 1 órán belül kell közölni.

EMMI szakmai irányelv ajánlás

Klinikai kémia*					
Klinikai kémia			Endokrinológia		
Komponens/vizsgálat	Riasztási érték <	Riasztási érték >	Komponens/vizsgálat	Riasztási érték <	Riasztási érték >
Amiláz (szérum)		500 U/l ^{1 FIO}	T4 szabad frakció (FT4)		45 pmol/l ⁵
Kalcium (szérum)	1,8 mmol/l ¹	3,5 mmol/l ¹	Hematológia		
CK (Kreatin-kináz)		5000 U/l ^{1 FIO}	Fehérvérsejtszám (WBC)	1 G/l ^{Konszenzus}	50 G/l ^{1 FIO}
CK-MB koncentráció		Normál tartomány felett ^{3 FIO}	Hemoglobin	70 g/l ^{1 FIO}	190 g/l ^{1 FIO}
CK-MB aktivitás		Normál tartomány felett ^{FIO}	Neutrophil granulocyt absz. szám	1 G/l ^{Konszenzus}	
C-reaktív protein		300 mg/l ^{1 FIO}	Thrombocyt (PLT)	30 G/l ^{1 FIO}	1000 G/l ^{1 FIO}
Glükóz (szérum, plazma, POCT)	2,5 mmol/l ⁵	27,8 mmol/l ⁵	Perifériás vérkenet	Akut hematológiai rendszerbetegség gyanúja.	
Glükóz újszülött (28 napos korig)	1,7 mmol/l ⁵	18 mmol/l ⁵	Hemosztázis		
GOT (Aszpartát-amino-transzferáz)		1000 U/l ^{5 FIO}	INR		5 ⁶
GPT (Alanin-amino-transzferáz)		1000 U/l ^{5 FIO}	Protrombin idő (PI)		120 sec ^{Konszenzus}
Kálium (szérum)	2,5 mmol/l ¹	6,5 mmol/l ¹	Aktivált parc. trombopl. idő (APTI)		160 sec ^{Konszenzus}
Karbamid		30 mmol/l ^{FIO}	Trombin idő (TI)		150 sec ^{Konszenzus}
Klorid (szérum)	75 mmol/l ⁵	125 mmol/l ⁵	Fibrinogén	0,8 g/l ⁵	
Kreatinin (szérum)		400 µmol/l ^{3 FIO}	Vérgáz (artériás)		
Laktát		5 mmol/l ⁵	pH	7,2 ⁵	7,6 ⁵
Laktát-dehidrogenáz		1000 U/l ⁵	pCO2	19 Hgmm ⁵	67 Hgmm ⁵
Lipáz		700 U/l ^{5 FIO}	pO2	43 Hgmm ⁵	
Nátrium (szérum)	120 mmol/l ³	160 mmol/l ³	ctHb	70 g/l ^{1 FIO}	190 g/l ^{1 FIO}
Trigliceridek		20 mmol/l ¹	Gyógyszerszint		
Troponin I / T Hs		100 ng/l ⁵	Digoxin		2 ng/m ⁵ (toxicitási határ)
			Lítium		1,5 mmol/l ¹ (toxikus zóna)

Megjegyzések a következő oldalon.

Szakirodalom 1.: The Royal College of Pathologists. Out-of-hours reporting of laboratory results requiring urgent clinical action to primary care: Advice to pathologists and those that work in laboratory medicine. London, UK: The Royal College of Pathologists; 2010.

Szakirodalom 2.: Wagar EA, Friedberg RC, Souers R, Stankovic AK. Critical values comparison: a College of American Pathologists Q-Probes survey of 163 clinical laboratories. Arch Pathol Lab Med. 2007;131(12):1769-1775.

Szakirodalom 3.: Hanna D, Griswold P, Leape LL, Bates DW. Communicating critical test results: safe practice recommendations. Jt Comm J Qual Patient Saf. 2005;31(2):68-80.

Szakirodalom 4.: Corinne R.Fantz, Ph.D., DABCC Defining & Reporting Critical Values 2009.

Szakirodalom 5.: Professor Dr Lothar Thomas Critical limits of laboratory results for urgent clinician notification, eJIFCC vol 14 no 1

Szakirodalom 6.: UWH Clinical Laboratories: Critical Results & Tests 2017 September

FIO szabályok általános:

A kritikus eredményt az első megjelenésekor jelenteni kell.

Amennyiben az eredmény folyamatosan a kritikus tartományban marad, 7 naponta szükséges az újabb értesítés (ugyanazon beküldő esetén).

Amennyiben az eredmény a kritikus tartományon kívül esik, majd újra a kritikus tartományba kerül, ismételt értesítés szükséges.

FIO szabályok paraméter:

Karbamid, kreatinin: Nefrológiai szakrendelésről érkező páciens esetében, amennyiben a megelőző eredménye ugyanabba a riasztási tartományba esett mint a jelenlegi, az eredményt nem kell bemondani.

Fehérvérsejtszám/abszolútérték: Ismert hematológián kezelt betegnél, amennyiben a megelőző eredménye ugyanabba a riasztási tartományba esett mint a jelenlegi, az eredményt nem kell bemondani.

Laktát-dehidrogenáz: Ismert hematológián kezelt betegnél, amennyiben a megelőző eredménye ugyanabba a riasztási tartományba esett mint a jelenlegi, az eredményt nem kell bemondani.

A közvetlen életveszélyt, kritikus kockázatot jelző eredményeket a beazonosításuktól vagy elérhetőségüktől számított 1 órán belül kell közölni.

EMMI szakmai irányelv ajánlás

Mikrobiológia*					
Klinikai bakteriológia				Enterális vizsgálatok	
meningitis gyanú esetén liquorból készített, Gram szerint festett kenet eredménye	meningitis kórokozók antigén vizsgálatának eredménye	liquor bakteriális tenyésztés eredménye pozitív esetben	H. influenzae B, S. pneumoniae; N. meningitidis; L. monocytogenes vérben/liquorban	székletből igazolt verotoxin termelő <i>E. coli</i>	Typhus abdominalis
				Fertőzés szerológiai vizsgálatok	
gázgangréna gyanújával kezelt beteg mintájából készült Gram festett kenet eredménye	gázgangréna gyanúval kezelt beteg pozitív <i>C. perfringens</i> eredménye	<i>B csoportú streptococcus</i> pozitív eredmény újszülötteknél	pozitív hemokulturából készült Gram szerint festett kenet eredménye	HAV IgM pozitív (első) minta	alacsony aviditású <i>Toxoplasma</i> eredmény terhesnél
					HBsAg pozitív terhes
<i>C. diphtheriae</i> pozitív eredmény		sebváladék (mély) tenyésztése során <i>S. pyogenes</i> eredmény (kivéve mandulatályogból)			

Szakirodalom 1.: 1/2014. (I.16.) EMMI rendelet a fertőző betegségek jelentésének rendjéről

Szakirodalom 2.: 18/1998 (VI.3.) NM rendelet a fertőző betegségek és járványok megelőzése érdekében szükséges járványügyi intézkedésekről

FIO szabályok: Pozitív hemokulturából készült Gram kenet eredményének bemondása: azonos napon vett mintákból ismételt pozitívitás bemondása nem szükséges (ha a kenetben ugyanaz látható).

Sebváladék tenyésztése során *S. pyogenes* eredmény: Ismételt pozitívitás bemondása 1 hét múlva szükséges.

Székletből igazolt verotoxin termelő *E. coli*: ismételt pozitívitás bemondása 2 hét múlva.

A KKE riasztási listában szereplő szerológiai vizsgálatoknál az első pozitív (bizonyos esetben negatív) eredmények bemondása szükséges, az ismételt pozitívok bemondása nem szükséges.

* Laboratóriumtól függően a végzett vizsgálatok köre eltérő lehet.